

Informe d'avaluació de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC)

16 de desembre de 2013

Membres del Comitè d'Avaluació (CA)

- Vanessa Campo, European Science Foundation, França
- Miguel Ángel Cau, ICREA i Universitat de Barcelona, Catalunya
- Simon Keay, University of Southampton, Regne Unit
- Victoria Ley, Agencia Española para la Protección de la Salud en el Deporte, Espanya
- Lidia Lozano, University of Oxford, Regne Unit
- Emilio Marín, University of Split, Croàcia
- Dirce Marzoli, German Archaeological Institute a Madrid, Alemanya
- Lluís Rovira, CERCA, Catalunya (*director*)
- David Fernández, director general de Recerca, Catalunya (*adjunt del Dr. Rovira*)

Aquest informe d'avaluació es basa en el compliment dels objectius de l'**Institut Català d'Arqueologia Clàssica** (en endavant, **ICAC**) durant els últims tres anys (2010-2012). L'**objectiu** de l'ICAC és dur a terme investigacions excel·lents en l'àmbit de l'arqueologia clàssica en un sentit ampli, tant des d'una perspectiva geogràfica (la Mediterrània i l'àrea on es van desenvolupar les cultures clàssiques) com cronològica i ètnica (les civilitzacions grega i romana i els altres pobles que hi estan directament relacionats).

Exposició, conclusions i suggeriments

Després de la presentació del Dr. Joan Gómez Pallarès, director de l'ICAC, el CA va analitzar els temes centrals en relació amb el compliment d'objectius tals com la producció científica i la productivitat, la gerència de l'Institut, les activitats de

transferència de tecnologia, la política de recursos humans i les activitats de divulgació a la comunitat.

Totes les conclusions i els suggeriments han estat presos i acordats per consens.

Les **conclusions** i els **suggeriments principals** són els següents:

Conclusió 1: Com a observació prèvia, el CA és conscient de la intensa tasca desenvolupada per l'ICAC durant els últims anys. El CA voldria fer un reconeixement a la dedicació de l'anterior directora, la Dra. Isabel Rodà, i el seu equip, incloent-hi el departament de gerència, el personal investigador i els diferents grups que treballen a l'ICAC. **Conclusió 2:** El CA també voldria destacar el prometedor potencial del nou director, basant-se en les tasques realitzades per ell a la UAB i a l'ICAC amb anterioritat.

1. Producció científica i productivitat

Conclusió 3: La producció científica de l'ICAC durant els darrers tres anys és bona, tot i que s'observa un cert nivell d'heterogeneïtat entre els diferents grups de recerca. Alguns d'ells ja publiquen les seves produccions en diaris internacionals, mentre que d'altres se centren en diaris locals. **Conclusió 4:** El CA és conscient que en les disciplines científiques de l'ICAC hi ha altres maneres de difondre els coneixements més enllà dels diaris internacionals, ja que es necessita una política internacional que inclogui tant un enfocament local com publicacions en idiomes estrangers. **Suggeriment 1:** Cada grup de recerca de l'ICAC ha d'adoptar la política de publicació institucional. Aquesta pràctica és especialment important en aquells grups de recerca que formen nous científics (els predoctorats). **Suggeriment 2:** La política de publicació ha d'emfatitzar la importància de la qualitat en lloc de la quantitat de produccions científiques de l'ICAC.

Conclusió 5: El CA destaca com a positiva la iniciativa de traduir a idiomes de gran impacte científic algunes de les publicacions de l'ICAC. **Conclusió 6:** La dinàmica de la ràpida publicació dels resultats de la recerca que du a terme l'ICAC és un valor afegit. **Conclusió 7:** El CA dóna suport a la proposta d'anar més enllà en la publicació de documents electrònics.

Conclusió 8: L'ICAC ha aconseguit una nova recepció de projectes de recerca, alguns dels quals a escala europeu, com el projecte MEDIGINE. **Suggeriment 3:** L'ICAC hauria d'intentar continuar sent competent en les convocatòries de l'ICREA i l'ERC, establir

l·ligams amb institucions internacionals per buscar col·laboracions productives, i procurar dirigir algun projecte estratègic. **Conclusió 9:** Conseqüentment, la proposta de l'ICAC de desenvolupar una estratègia de participació en el programa Horizon 2020 de la Comissió Europea constitueix una necessitat per l'Institut.

Conclusió 10: L'ICAC ha desenvolupat una alta capacitat de finançament derivada de l'administració local i els programes FEDER.

Conclusió 11: L'ICAC està formant nous científics estratègicament mitjançant la supervisió de doctorands, la majoria d'ells vinculats amb la Universitat Rovira i Virgili (URV) i la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). **Suggeriment 4:** L'Institut hauria d'acceptar la supervisió de doctorands en arqueologia clàssica de tot el sistema universitari català.

2. Gestió de l'ICAC

Suggeriment 5: L'ICAC hauria d'emprendre un pla d'internacionalització ambiciós a tots els nivells: personal col·laborador, publicacions, participació en els projectes, etc.

Conclusió 12: El percentatge de personal administratiu a l'ICAC se situa per sobre de la mitjana dels centres de recerca CERCA. **Suggeriment 6:** En un futur pròxim, l'ICAC hauria d'evitar augmentar el nombre de treballadors de l'àrea d'administració; qualsevol ampliació possible de personal s'hauria de produir en el grup investigador. **Suggeriment 7:** A més a més, el personal administratiu hauria d'augmentar el seu suport directe als grups de científics.

Suggeriment 8: S'hauria de renovar el Consell Científic Assessor (CCA), començant pels membres que per diversos motius no van poder participar en les últimes reunions.

Suggeriment 9: S'hauria de redefinir el paper del CCA i establir noves tasques, per incloure-hi l'avaluació dels grups de recerca, la participació en els processos de contractació, la definició de les polítiques d'incentius pels investigadors, etc.

Suggeriment 10: El CCA hauria de presentar a la Junta Directiva un informe escrit després de cada reunió anual.

Conclusió 13: Alguns convenis de l'ICAC amb institucions de recerca internacionals no estan ben definits o són improductius. **Suggeriment 11:** L'ICAC hauria de subscriure

convenis internacionals amb objectius específics, on s'emprenen projectes i tasques de col·laboració prèviament definits.

Activitats de transferència de tecnologia

Conclusió 14: El CA voldria destacar el recorregut que ha seguit l'ICAC en el camp de la transferència de coneixements. En el camp de l'arqueologia no és freqüent establir relacions productives amb empreses privades, però l'ICAC ho ha fet amb èxit.

Suggeriment 12: Pel que fa als Serveis de Recursos Científics i Tècnics (SRCT) de l'ICAC, constitueixen un pes important de l'estructura de l'ICAC. El CA recomana desenvolupar un pla de negocis per tal d'augmentar els ingressos externs que se'n desprenguin.

Conclusió 15: A més a més, el CA creu que els SRCT són un punt d'atracció per a científics amb talent, i que podrien confiar en l'ICAC per desenvolupar les seves investigacions.

Suggeriment 13: S'hauria de mantenir el material del qual disposen els SRCT i adquirir noves infraestructures per a la recerca si es presenta l'ocasió.

Conclusió 15: La col·lecció de marbre antic per classificar mostres d'origen mediterrani és una eina única per a la recerca arqueològica que proporciona un valor afegit a la recerca de l'ICAC.

3. Política de recursos humans

Suggeriment 14: L'ICAC hauria de desenvolupar un pla integral de recursos humans que inclogui una política per a qüestions de gènere.

Suggeriment 15: Les convocatòries de doctorats de l'ICAC s'hauria de gestionar de conformitat amb els valors internacionals de selecció i avaluació. Aquestes convocatòries s'han de publicar en diaris internacionals o pàgines web.

Suggeriment 16: Per fer créixer la internacionalització, l'ICAC hauria d'advocar per rebre joves investigadors conferencians d'importància provinents de l'estranger. Aquesta iniciativa pot ser de gran utilitat a l'hora d'identificar joves científics amb talent que podrien formar part de l'ICAC en un futur.

Suggeriment 17: Tots els nomenaments d'investigadors a l'ICAC haurien de passar per una avaluació prèvia per analitzar-ne l'experiència científica i altres competències.

4. Activitats de divulgació a la comunitat

Conclusió 16: L'ICAC fa una correcta divulgació de l'arqueologia.

Suggeriment 18: L'Institut podria oferir als alumnes d'educació secundària de participar en alguna excavació arqueològica de l'àrea de Tarragona.

Suggeriment 19: L'ICAC podria considerar la possibilitat d'organitzar estades escolars d'estiu on el personal investigador de l'ICAC hi participés com a conferenciants.